

Sådan håndterer og opbevarer du svovlsyre

Koncentreret svovlsyre er en aggressiv og farlig kemikalie. Ved at indrette stedet, hvor svovlsyre skal håndteres og opbevares, med de rigtige personlige værnemidler og viden, kan ulykkens omfang minimeres.

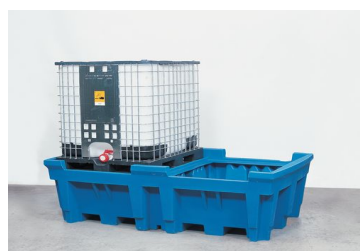
Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

UN- nummeret for svovlsyre er UN 1830, 8, II.

Svovlsyre er et aggressivt og farligt kemikalie. Derfor bør du iagttage følgende retningslinjer for håndtering og opbevaring af det:

- Køb kun svovlsyre hjem i palletanke, der er UN-godkendte (svovlsyrens vægtfylde er 1,8. Det kan du ikke være sikker på, at firmaer der bruger uautoriserede palletanke, tager højde for)
- Få palletanke med svovlsyre leveret umiddelbart før brug, og bestil kun den mængde, du regner med at bruge til opgaven. Gør ikke koncentreret svovlsyre til en lagervare
- Placér palletanke på et sted, der er indrettet til formålet. Stedet skal være afmærket, så der ikke er fare for påkørsel. Opbevaringen skal være under tag på et køligt sted med god udluftning. Svovlsyre udvider sig 10 procent, hvis temperaturen stiger fra -5 til 25°C. Derfor må palletanke ikke være helt fyldte
- Sørg for at palletanke er tæt lukkede og at sikkerhedsventilen er i funktion, så trykket i beholderen kan udlignes løbende
- Leverandøren af svovlsyre skal oplyse, hvordan opbevaringen kan foregå forsvarligt.

Billede: En dobbelt opsamlingskar af polyetylen (PE) er udstyret med åbninger til læsning ved hjælp af gaffeltrucks og løftevogn

- Der skal være mulighed for at opsamle spild/lækage, fx ved at placere palletanke over et PE opsamlingsbassin, som kan rumme hele indholdet
- Etablér en nødbruser og en øjenskyllestation, der hvor svovlsyren opbevares/håndteres. Kontrollér nødhjælpsudstyret med jævne mellemrum
- Du kan inddæmme og opsamle spildt syre med sand, kattegrus eller andet sugende materiale. Smid det derefter i affaldsbeholdere, der er egnede til formålet
- Svovlsyre må ikke opbevares sammen med stærkt basiske stoffer, klorprodukter, olie, opløsningsmidler eller organiske stoffer som savsmuld, træ og tekstiler

Forebyg skader ved arbejde med svovlsyre

- Bær beskyttelsesbriller eller ansigtsskærm
- Benyt Camatril-handsker godkendt efter EN374 og med et L under kolben
- Brug Tychem C-dragt eller Tychem C-forklæde med ærmer og hals, hvis svovlsyren er stærkere end 30 procent
- Er svovlsyren svagere end 30 procent, er en Tychem Classic dragt eller forklæde tilstrækkeligt
- Brug Nitril-gummistøvler
- Bær hel- eller halvmaske med et gasfilter af typen E2
- Sørg for at have rigeligt med øjenskyll ved hånden
- Kontrollér at nødbruseren er tæt på – og virker
- Vask hænder, underarme og ansigt grundigt før du spiser, ryger eller går på toilet
- Skift traktorens fronttank hjemme ved bygningerne/nødbruseren – ikke ude i marken
- Vær to til stede, mens den ene af jer skifter palletanken

Lækage på en tank

Kommer du til at punktere en palletank med gaflerne på teleskoplæsseren eller traktoren, skal du – inden du trækker gaflerne ud – overveje: Er det bedst at vippe palletanken med gaflerne som de sidder, eller skal du hellere trække gaflerne ud og placere dem anderledes for at få vippet palletanken om på siden, så hullerne kommer længst mulig opad?

Bliver der spild, kan du gøre følgende:

- Strø sand, jord eller kattegrus ud over den spildte syre
- Hvis spildet sker på et betongulv, trægulv eller murværk, kan du spule med rigelige mængder koldt vand. Er der ikke vand til rådighed, kan syren neutraliseres med kalk, kridt, soda eller salmiakspiritus. Men vær forsigtig: Der er fare for voldsom reaktion med koncentreret svovlsyre
- Kontakt leverandøren af svovlsyren, så han kan tømme den utætte tank med specialudstyr
- Kontakt eventuelt de lokale miljømyndigheder, hvis udslippet er sket tæt på fx en drikkevandsboring

Sådan skader svovlsyre kroppen

Svovlsyre ætser huden alvorligt og giver en brændende smerte, rødme, blærer og ætsningssår.

Rammes øjnene, opstår der dybe ætsninger, tåreflåd, kramper i øjenlågene og dermed risiko for alvorlig øjenskade med synstab til følge.

Hvis man indånder syretåge, giver det smerter i næse, mund og svælg. Er syretågen koncentreret, kan det føre til livsfarligt lungeødem (ophobning af væske i lungerne).

Kommer man til at drikke svovlsyre, ætzes mund, spiserør og mavesæk. Resultatet er smerter, synkebesvær, ildebefindende og blodigt opkast. I og omkring munden opstår der brune pletter og ætsningssår.

Førstehjælp

- Fjern straks forurenede tøj. Skyl huden længe og grundigt med koldt vand
- Åbn øjet maksimalt, fjern eventuelle kontaktlinser og skyl med vand (helst fra en øjenskyller). Fortsæt skylningen i mindst 15 minutter eller til en læge overtager behandlingen
- Sørg for frisk luft, hvis ulykken er sket inden døre
- Skyl munden grundigt, hvis der er indtaget svovlsyre
- Drik meget vand og fremkald ikke opkastning
- Tilkald ambulance eller søg læge

Læs om yderligere sikkerhed [her](#).

Myndighederne siger

Beredskabet: Må ikke opbevares sammen med andre brændbare væsker.

Miljømyndigheder: ingen umiddelbare restriktioner, men:

- Opbevaring af kemikalier, herunder svovlsyre er omfattet af Godkendelsesbekendtgørelsens bilag 2, punkt D201 og skal derfor have en miljøgodkendelse
- Midlertidig opbevaring af op til 20 kubikmeter svovlsyre skal dog ikke nødvendigvis have en godkendelse. Men man vil kræve, at syren opbevares miljømæssigt forsvarligt, dvs. som minimum overdækket, med mulighed for opsamling af den største beholder og uden gulv afløb
- Et midlertidigt oplag bør ikke placeres i grundvandsfølsomme områder